

Świat fizyki Gimnazjum

Rozkład materiału

Wersja 2
(do siatki godzin 1-2-1)

Dla klas o dużych możliwościach intelektualnych – w pierwszej klasie realizowane są 4 rozdziały z podręcznika *Świat fizyki*

Ogólny przydział godzin na poszczególne działy fizyki przy 4 godzinach w cyklu nauczania

W nawiasach podano numery wymagań szczegółowych, przekrojowych i doświadczalnych realizowanych w danym dziale.

Nr godziny w cyklu nauczania	Tytuł działu	Liczba godzin lekcyjnych	Część podręcznika
1	Lekcja wstępna	1	–
	1. Wykonujemy pomiary (1.9, 3.3, 3.4, 3.6, 8.1–8.12, 9.1)	12	1
	2. Niektóre właściwości fizyczne ciał (2.9, 8.1–8.12)	4	1
	3. Cząsteczkowa budowa ciał (3.1, 3.5, 3.6, 8.1–8.12)	5	1
	4. Jak opisujemy ruch? (1.1, 1.2, 1.5, 1.6, 8.1–8.12, 9.2)	11	1
	Razem godzin	33	
2	5. Siły w przyrodzie (1.3, 1.4, 1.7, 1.8, 1.10, 1.12, 3.6–3.9, 8.1–8.12, 9.3)	13	2
	6. Praca, moc, energia mechaniczna (2.1–2.5, 1.11, 8.1–8.12, 9.4)	10	2
	7. Przemiany energii w zjawiskach cieplnych (2.6–2.11, 8.1–8.12)	10	2
	Razem godzin	33	
3	8. Drgania i fale sprężyste (6.1–6.7, 8.1–8.12, 9.12, 9.13)	9	2
	9. O elektryczności statycznej (3.2, 4.1–4.5, 8.1–8.12, 9.6)	8	3
	10. O prądzie elektrycznym (4.6–4.13, 8.1–8.12, 9.5, 9.7–9.9)	14	3
	Razem godzin	31	
4	11. O zjawiskach magnetycznych (5.1–5.6, 7.1, 7.12, 8.1–8.12, 9.10)	6	3
	12. Optyka, czyli nauka o świetle (7.2–7.11, 8.1–8.12, 9.11, 9.14)	12	3
	13. Przygotowanie do egzaminu	8	3
	Zajęcia po egzaminie	7	
	Razem godzin	33	
Liczba godzin w cyklu nauczania		130	

Szczegółowy rozkład materiału

Temat	Liczba godzin lekcyjnych
1. Wykonujemy pomiary – 12 godzin	
1. Wielkości fizyczne, które mierzysz na co dzień	2
2. Pomiar wartości siły ciężkości (ciężaru ciała)	2
3. Wyznaczanie gęstości substancji	3
4. Pomiar ciśnienia	2
5. Sporządzamy wykresy	1
Powtórzenie	1
Sprawdzian wiedzy i umiejętności	1
2. Niektóre właściwości fizyczne ciał – 4 godziny	
1. Trzy stany skupienia ciał	1
2. Zmiany stanów skupienia ciał	1
3. Rozszerzalność temperaturowa ciał	1
Sprawdzian wiedzy i umiejętności	1
3. Częsteczkowa budowa ciał – 5 godzin	
1. Sprawdzamy prawdziwość hipotezy o cząsteczkowej budowie ciał	1
2. Siły międzycząsteczkowe	1
3. Różnice w cząsteczkowej budowie ciał stałych, cieczy i gazów	1
4. Od czego zależy ciśnienie gazu w zamkniętym zbiorniku?	1
Sprawdzian wiedzy i umiejętności	1
4. Jak opisujemy ruch? – 11 godzin	
1. Układ odniesienia. Tor ruchu, droga	1
2. Ruch prostoliniowy jednostajny	2
3. Wartość prędkości (szybkość) ciała w ruchu jednostajnym prostoliniowym	1
4. Prędkość w ruchu jednostajnym prostoliniowym	1
5. Średnia wartość prędkości (średnia szybkość) i jej wyznaczenie. Prędkość chwilowa i jej wartość	2
6. Ruch prostoliniowy jednostajnie przyspieszony	1
7. Przyspieszenie ciała w ruchu prostoliniowym jednostajnie przyspieszonym	1
Powtórzenie	1
Sprawdzian wiedzy i umiejętności	1

AUTOR: Barbara Sagnowska

Temat	Liczba godzin lekcyjnych
5. Siły w przyrodzie – 13 godzin	
1. Rodzaje i skutki oddziaływań	1
2. Wypadkowa sił działających na ciało. Siły równoważące się	1
3. Pierwsza zasada dynamiki Newtona.	1
4. Trzecia zasada dynamiki Newtona	2
5. Siła oporu powietrza i siła tarcia	1
6. Siła parcia cieczy i gazów na ścianki zbiornika. Ciśnienie hydrostatyczne	1
7. Siła wyporu i jej wyznaczenie. Prawo Archimedesesa	2
8. Druga zasada dynamiki Newtona	2
Powtórzenie	1
Sprawdzian wiedzy i umiejętności	1
6. Praca, moc, energia mechaniczna – 10 godzin	
1. Praca mechaniczna	1
2. Moc	1
3. Energia mechaniczna	1
4. Energia potencjalna i kinetyczna	1
5. Zasada zachowania energii mechanicznej	2
6. Dźwignia jako urządzenie ułatwiające wykonywanie pracy. Wyznaczanie masy ciała za pomocą dźwigni dwustronnej	2
Powtórzenie	1
Sprawdzian wiedzy i umiejętności	1
7. Przemiany energii w zjawiskach cieplnych – 10 godzin	
1. Energia wewnętrzna i jej zmiana przez wykonanie pracy	1
2. Ciepły przepływ energii. Rola izolacji cieplnej	1
3. Zjawisko konwekcji	1
4. Ciepło właściwe	2
5. Przemiany energii w zjawisku topnienia. Wyznaczanie ciepła topnienia lodu	2
6. Przemiany energii w zjawiskach parowania i skraplania	1
Powtórzenie	1
Sprawdzian wiedzy i umiejętności	1
8. Drgania i fale sprężyste – 9 godzin	
1. Ruch drgający	1
2. Wahadło. Wyznaczanie okresu i częstotliwości drgań	2
3. Fala sprężysta	1

AUTOR: Barbara Sagnowska

Temat	Liczba godzin lekcyjnych
4. Dźwięki i wielkości, które je opisują	2
5. Ultradźwięki i infradźwięki	1
Powtórzenie	1
Sprawdzian wiedzy i umiejętności	1
9. O elektryczności statycznej – 8 godzin	
1. Elektryzowanie ciała przez tarcie i zetknięcie z ciałem naelektryzowanym. Ładunek elementarny i jego wielokrotności	1
2. Siły wzajemnego oddziaływania ciał naelektryzowanych	1
3. Przewodniki i izolatory	1
4*. Elektryzowanie przez indukcję	1
5. Zasada zachowania ładunku	1
6*. Pole elektryczne	1
Powtórzenie	1
Sprawdzian wiedzy i umiejętności	1
Tematy oznaczone gwiazdką* są nadobowiązkowe.	
10. O prądzie elektrycznym – 14 godzin	
1. Prąd elektryczny w metalach. Napięcie elektryczne	1
2. Źródła prądu. Obwód elektryczny	1
3. Natężenie prądu elektrycznego	1
4. Prawo Ohma. Wyznaczanie oporu elektrycznego opornika	2
5. Obwody elektryczne i ich schematy	2
6. Praca i moc prądu elektrycznego	1
7. Wyznaczanie mocy żarówki	2
8. Zmiana energii elektrycznej w inne formy energii. Wyznaczanie ciepła właściwego wody za pomocą czajnika elektrycznego	2
Powtórzenie	1
Sprawdzian wiedzy i umiejętności	1
11. O zjawiskach magnetycznych – 6 godzin	
1. Właściwości magnesów trwałych	1
2. Badanie działania przewodnika z prądem na igłę magnetyczną	1
3. Elektromagnes i jego zastosowania	1
4. Zasada działania silnika elektrycznego zasilanego prądem stałym	1
5. Fale elektromagnetyczne	1
Sprawdzian wiedzy i umiejętności	1

Uwaga: W realizacji zostaną wspomniane treści nadobowiązkowe, tj. pole magnetyczne.

AUTOR: Barbara Sagnowska

Temat	Liczba godzin lekcyjnych
12. Optyka, czyli nauka o świetle – 12 godzin	
1. Źródła światła. Prostoliniowe rozchodzenie się światła	1
2. Odbicie światła. Obrazy otrzymywane w zwierciadle płaskim	1
3. Obrazy otrzymywane za pomocą zwierciadeł kulistych	1
4. Załamanie światła na granicy dwóch ośrodków	2
5. Przejście światła białego przez pryzmat. Barwy	1
6. Soczewki	1
7. Obrazy otrzymywane za pomocą soczewek	1
8. Wady wzroku. Krótkowzroczność i dalekowzroczność	1
9. Porównujemy fale mechaniczne i elektromagnetyczne. Maksymalna szybkość przekazu informacji w przyrodzie	1
Powtórzenie	1
Sprawdzian wiedzy i umiejętności	1
13. Przygotowanie do egzaminu – 8 godzin	
1. Zjawiska fizyczne	1
2. Wielkości fizyczne i ich jednostki	1
3. Prawa fizyczne	1
4. Wzory fizyczne	1
5. Jednostki wielkości fizycznych	1
6. Doświadczenia. Pomiary. Przyrządy pomiarowe	1
7. Tabele, diagramy i wykresy	2

Plan wynikowy do siatki 1-2-1. Wersja 2

Lp.	Temat lekcji	Wymagania konieczne i podstawowe Uczeń:	Wymagania rozszerzone i dopełniające Uczeń:	Terminy realizacji planowany /rzeczywisty
1	Lekcja wstępna			
1. Wykonujemy pomiary				
2 3	Wielkości fizyczne, które mierzysz na co dzień	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przyrządy, za pomocą których mierzymy długość, temperaturę, czas, szybkość i masę wymienia jednostki mierzonych wielkości podaje zakres pomiarowy przyrządu podaje dokładność przyrządu oblicza wartość najbardziej zbliżoną do rzeczywistej wartości mierzonej wielkości jako średnią arytmetyczną wyników przelicza jednostki długości, czasu i masy 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia na przykładach przyczyny występowania niepewności pomiarowych zapisuje różnice między wartością końcową i początkową wielkości fizycznej (np. Δl) wyjaśnia, co to znaczy wyzerować przyrząd pomiarowy, wyjaśnia pojęcie szacowania wartości wielkości fizycznej 	
4 5	Pomiar wartości siły ciężkości (ciężaru ciała)	<ul style="list-style-type: none"> mierzy wartość siły w niutonach za pomocą siłomierza wykazuje doświadczalnie, że wartość siły ciężkości jest wprost proporcjonalna do masy ciała oblicza wartość ciężaru posługując się wzorem $F_c = mg$ uzasadnia potrzebę wprowadzenia siły jako wielkości wektorowej 	<ul style="list-style-type: none"> podaje cechy wielkości wektorowej przekształca wzór $F_c = mg$ i oblicza masę ciała, znając wartość jego ciężaru rysuje wektor obrazujący siłę o zadanej wartości (przyjmując odpowiednią jednostkę) 	
6 7 8	Wyznaczanie gęstości substancji	<ul style="list-style-type: none"> odczytuje gęstość substancji z tabeli wyznacza doświadczalnie gęstość ciała stałego o regularnych kształtach mierzy objętość ciał o nieregularnych kształtach za pomocą menzurki wyznacza doświadczalnie gęstość cieczy oblicza gęstość substancji ze związku $\rho = \frac{m}{V}$ szacuje niepewności pomiarowe przy pomiarach masy i objętości 	<ul style="list-style-type: none"> przekształca wzór $\rho = \frac{m}{V}$ i oblicza każdą z wielkości fizycznych w tym wzorze przelicza gęstość wyrażoną w kg/m^3 na g/cm^3 i na odwrót odróżnia mierzenie wielkości fizycznej od jej wyznaczenia (pomiaru pośredniego) zaokrągla wynik pomiaru pośredniego do dwóch cyfr znaczących 	
9 10	Pomiar ciśnienia	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje, że skutek nacisku na podłoże, ciała o ciężarze $\vec{F}_c$ zależy od wielkości powierzchni zetknięcia ciała z podłożem oblicza ciśnienie za pomocą wzoru $p = \frac{F}{S}$ podaje jednostkę ciśnienia i jej wielokrotności przelicza jednostki ciśnienia mierzy ciśnienie w oponie samochodowej mierzy ciśnienie atmosferyczne za pomocą barometru 	<ul style="list-style-type: none"> przekształca wzór $p = \frac{F}{S}$ i oblicza każdą z wielkości występujących w tym wzorze opisuje zależność ciśnienia atmosferycznego od wysokości nad poziomem morza rozpoznaje w swoim otoczeniu zjawiska, w których istotną rolę odgrywa ciśnienie atmosferyczne i urządzenia, do działania, których jest ono niezbędne wyznacza doświadczalnie ciśnienie atmosferyczne za pomocą strzykawki i siłomierza 	

AUTOR: Barbara Sagnowska

Lp.	Temat lekcji	Wymagania konieczne i podstawowe Uczeń:	Wymagania rozszerzone i dopełniające Uczeń:	Terminy realizacji planowany /rzeczywisty
11	Sporządzamy wykresy	<ul style="list-style-type: none"> na podstawie wyników zgromadzonych w tabeli sporządza wykres zależności jednej wielkości fizycznej od drugiej 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje, że jeśli dwie wielkości są do siebie wprost proporcjonalne, to wykres zależności jednej od drugiej jest półprostą wychodzącą z początku układu osi wyciąga wnioski o wartościach wielkości fizycznych na podstawie kąta nachylenia wykresu do osi poziomej 	

 12 Powtórzenie. Sprawdzian
 13

2. Niektóre właściwości fizyczne ciał

14	Trzy stany skupienia ciał	<ul style="list-style-type: none"> wymienia stany skupienia ciał i podaje ich przykłady podaje przykłady ciał kruchych, sprężystych i plastycznych opisuje stałość objętości i nieściślność cieczy wykazuje doświadczalnie ściślność gazów 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje właściwości plazmy wykazuje doświadczalnie zachowanie objętości ciała stałego przy zmianie jego kształtu podaje przykłady zmian właściwości ciał spowodowanych zmianą temperatury i skutki spowodowane przez tę zmianę 	
15	Zmiany stanów skupienia ciał	<ul style="list-style-type: none"> wymienia i opisuje zmiany stanów skupienia ciał podaje przykłady topnienia, krzepnięcia, parowania, skraplania, sublimacji i resublimacji odróżnia wodę w stanie gazowym (jako niewidoczną) od mgły i chmur podaje temperatury krzepnięcia wrzenia wody odczytuje z tabeli temperatury topnienia i wrzenia 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje zależność temperatury wrzenia od ciśnienia opisuje zależność szybkości parowania od temperatury wyjaśnia przyczyny skraplania pary wodnej zawartej w powietrzu, np. na okularach, szklankach i potwierdza to doświadczalnie wykazuje doświadczalnie zmiany objętości ciał podczas krzepnięcia 	
16	Rozszerzalność temperaturowa ciał	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady rozszerzalności temperaturowej ciał stałych, cieczy i gazów podaje przykłady rozszerzalności temperaturowej w życiu codziennym i technice opisuje anomalną rozszerzalność wody i jej znaczenie w przyrodzie opisuje zachowanie taśmy bimetalicznej przy jej ogrzewaniu 	<ul style="list-style-type: none"> za pomocą symboli Δl i Δt lub ΔV i Δt zapisuje fakt, że przyrost długości drutów lub objętości cieczy jest wprost proporcjonalny do przyrostu temperatury wyjaśnia zachowanie taśmy bimetalicznej podczas jej ogrzewania wymienia zastosowania praktyczne taśmy bimetalicznej wykorzystuje do obliczeń prostą proporcjonalność przyrostu długości do przyrostu temperatury 	
17	Sprawdzian			

Lp.	Temat lekcji	Wymagania konieczne i podstawowe Uczeń:	Wymagania rozszerzone i dopełniające Uczeń:	Terminy realizacji planowany /rzeczywisty
3. Częsteczkowa budowa ciał				
18	Sprawdzamy prawdziwość hipotezy o cząsteczkowej budowie ciał	<ul style="list-style-type: none"> opisuje doświadczenie uzasadniające hipotezę o cząsteczkowej budowie ciał opisuje zjawisko dyfuzji przelicza temperaturę wyrażoną w skali Celsjusza na tę samą temperaturę w skali Kelvina i na odwrot 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje doświadczalnie zależność szybkości dyfuzji od temperatury opisuje związek średniej szybkości cząsteczek gazu lub cieczy z jego temperaturą uzasadnia wprowadzenie skali Kelvina 	
19	Siły międzycząsteczkowe	<ul style="list-style-type: none"> podaje przyczyny tego, że ciała stałe i ciecze nie rozpadają się na oddzielne cząsteczki na wybranym przykładzie opisuje zjawisko napięcia powierzchniowego, demonstrując odpowiednie doświadczenie wyjaśnia rolę mydła i detergentów 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady działania sił spójności i sił przylegania wyjaśnia zjawisko menisku wklęsłego i włóskowatości podaje przykłady wykorzystania zjawiska włośkowatości w przyrodzie 	
20	Różnice w cząsteczkowej budowie ciał stałych, cieczy i gazów	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady atomów i cząsteczek podaje przykłady pierwiastków i związków chemicznych opisuje różnice w budowie ciał stałych, cieczy i gazów 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcia: atomu, cząsteczki, pierwiastka i związku chemicznego objaśnia, co to znaczy, że ciało stałe ma budowę krystaliczną doświadczalnie szacuje średnicę cząsteczki oleju 	
21	Od czego zależy ciśnienie gazu w zamkniętym zbiorniku?	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego na wewnętrzne ściany zbiornika gaz wywiera parcie podaje przykłady sposobów, którymi można zmienić ciśnienie gazu w zamkniętym zbiorniku 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia i objaśnia sposoby zwiększania ciśnienia gazu w zamkniętym zbiorniku 	
22	Sprawdzian			
4. Jak opisujemy ruch?				
23	Układ odniesienia. Tor ruchu, droga	<ul style="list-style-type: none"> opisuje ruch ciała w podanym układzie odniesienia klasyfikuje ruchy ze względu na kształt toru rozdziela pojęcia toru ruchu i drogi 	<ul style="list-style-type: none"> obiera układ odniesienia i opisuje ruch w tym układzie wyjaśnia, co to znaczy, że spoczynek i ruch są względne opisuje położenie ciała za pomocą współrzędnej x oblicza przebytą przez ciało drogę jako $s = x_2 - x_1 = \Delta x$ 	
24 25	Ruch prostoliniowy jednostajny	<ul style="list-style-type: none"> wymienia cechy charakteryzujące ruch prostoliniowy jednostajny na podstawie różnych wykresów $s(t)$ odczytuje drogę przebywaną przez ciało w różnych odstępach czasu 	<ul style="list-style-type: none"> doświadczalnie bada ruch jednostajny prostoliniowy i formułuje wniosek $s \sim t$ sporządza wykres zależności $s(t)$ na podstawie wyników doświadczenia zgromadzonych w tabeli 	

Lp.	Temat lekcji	Wymagania konieczne i podstawowe Uczeń:	Wymagania rozszerzone i dopełniające Uczeń:	Terminy realizacji planowany /rzeczywisty
26	Wartość prędkości (szybkość) ciała w ruchu jednostajnym prostoliniowym	<ul style="list-style-type: none"> zapisuje wzór $v = \frac{s}{t}$ i nazywa występujące w nim wielkości oblicza drogę przebytą przez ciało na podstawie wykresu zależności $v(t)$ oblicza wartość prędkości ze wzoru $v = \frac{s}{t}$ wartość prędkości w km/h wyraża w m/s i na odwrót 	<ul style="list-style-type: none"> sporządza wykres zależności $v(t)$ na podstawie danych z tabeli podaje interpretację fizyczną pojęcia szybkości przekształca wzór $v = \frac{s}{t}$ i oblicza każdą z występujących w nim wielkości 	
27	Prędkość w ruchu jednostajnym prostoliniowym	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia potrzebę wprowadzenia do opisu ruchu wielkości wektorowej – prędkości na przykładzie wymienia cechy prędkości, jako wielkości wektorowej 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje ruch prostoliniowy jednostajny używając pojęcia prędkości rysuje wektor obrazujący prędkość o zadanej wartości (przyjmując odpowiednią jednostkę) 	
28 29	Średnia wartość prędkości (średnia szybkość) i jej wyznaczanie. Prędkość chwilowa i jej wartość	<ul style="list-style-type: none"> oblicza średnią wartość prędkości $v_{sr} = \frac{s}{t}$ planuje czas podróży na podstawie mapy i oszacowanej średniej szybkości pojazdu odróżnia średnią wartość prędkości od chwilowej wartości prędkości wyznacza doświadczalnie średnią wartość prędkości biegu lub pływania lub jazdy na rowerze 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, że pojęcie „prędkość” w znaczeniu fizycznym to prędkość chwilowa wykonuje zadania obliczeniowe, posługując się średnią wartością prędkości 	
30	Ruch prostoliniowy jednostajnie przyspieszony	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady ruchu przyspieszonego i opóźnionego opisuje ruch jednostajnie przyspieszony z wykresu zależności $v(t)$ odczytuje przyrosty szybkości w określonych jednokowych odstępach czasu 	<ul style="list-style-type: none"> sporządza wykres zależności $v(t)$ dla ruchu jednostajnie przyspieszonego opisuje jakościowo ruch opóźniony 	
31	Przyspieszenie w ruchu prostoliniowym jednostajnie przyspieszonym	<ul style="list-style-type: none"> podaje wzór na wartość przyspieszenia $a = \frac{v - v_0}{t}$ podaje jednostki przyspieszenia posługuje się pojęciem wartości przyspieszenia do opisu ruchu jednostajnie przyspieszonego podaje wartość przyspieszenia ziemskiego 	<ul style="list-style-type: none"> przekształca wzór $a = \frac{v - v_0}{t}$ i oblicza każdą wielkość z tego wzoru sporządza wykres zależności $a(t)$ dla ruchu jednostajnie przyspieszonego podaje interpretację fizyczną pojęcia przyspieszenia 	

 32 Powtórzenie. Sprawdzian
 33

5. Siły w przyrodzie

34	Rodzaje i skutki oddziaływań	<ul style="list-style-type: none"> wymienia różne rodzaje oddziaływania ciał na przykładach rozpoznaje oddziaływania bezpośrednie i na odległość podaje przykłady statycznych i dynamicznych skutków oddziaływań 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady układów ciał wzajemnie oddziałujących i wskazuje siły wewnętrzne i zewnętrzne w każdym układzie 	
----	------------------------------	---	--	--

AUTOR: Barbara Sagnowska

Lp.	Temat lekcji	Wymagania konieczne i podstawowe Uczeń:	Wymagania rozszerzone i dopełniające Uczeń:	Terminy realizacji planowany /rzeczywisty
35	Wypadkowa sił działających na ciało. Siły równoważące się	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykład dwóch sił równoważących się • oblicza wartość i określa zwrot wypadkowej dwóch sił działających na ciało wzdłuż jednej prostej o zwrotach zgodnych i przeciwnych 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykład kilku sił działających wzdłuż jednej prostej i równoważących się • oblicza wartość i określa zwrot wypadkowej kilku sił działających na ciało wzdłuż jednej prostej o zwrotach zgodnych i przeciwnych 	
36	Pierwsza zasada dynamiki Newtona	<ul style="list-style-type: none"> • na prostych przykładach ciał spoczywających wskazuje siły równoważące się • analizuje zachowanie się ciał na podstawie pierwszej zasady dynamiki • podaje przykłady występowania sił sprężystości w otoczeniu • wymienia siły działające na ciężarek wiszący na sprężynie 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje doświadczenie potwierdzające pierwszą zasadę dynamiki • na przykładzie opisuje zjawisko bezwładności • wyjaśnia, że w skutek rozciągania lub ściskania ciała pojawiają się w nim siły dążące do przywrócenia początkowych rozmiarów i kształtów, czyli siły sprężystości 	
37 38	Trzecia zasada dynamiki Newtona	<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje doświadczalnie, że siły wzajemnego oddziaływania mają jednakowe wartości, ten sam kierunek, przeciwnie zwroty i różne punkty przyłożenia 	<ul style="list-style-type: none"> • na dowolnym przykładzie wskazuje siły wzajemnego oddziaływania, rysuje je i podaje cechy tych sił • opisuje wzajemne oddziaływanie ciał posługując się trzecią zasadą dynamiki Newtona • opisuje zjawisko odrzutu 	
39	Siła oporu powietrza. Siła tarcia	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady, w których na ciała poruszające się w powietrzu działa siła oporu powietrza • podaje przykłady świadczące o tym, że wartość siły oporu powietrza wzrasta wraz ze wzrostem szybkości ciała • wymienia niektóre sposoby zmniejszania i zwiększania tarcia • wykazuje doświadczalnie, że siły tarcia występujące przy toczeniu mają mniejsze wartości niż przy przesuwaniu jednego ciała po drugim • podaje przykłady pożytecznych i szkodliwych skutków działania sił tarcia 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przyczyny występowania sił tarcia • wykazuje doświadczalnie, że wartość siły tarcia kinetycznego nie zależy od pola powierzchni styku ciał przesuwających się względem siebie, a zależy od rodzaju powierzchni ciał trących o siebie i wartości siły dociskającej te ciała do siebie 	
40	Siła parcia cieczy i gazów na ścianki zbiornika. Ciśnienie hydrostatyczne	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady parcia gazów i cieczy na ścianki zbiornika • podaje przykłady wykorzystania prawa Pascala • wykorzystuje ciężar cieczy do uzasadnienia zależności ciśnienia cieczy na dnie zbiornika od wysokości słupa cieczy • opisuje praktyczne skutki występowania ciśnienia hydrostatycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • objaśnia zasadę działania podnośnika hydraulicznego i hamulca samochodowego • oblicza ciśnienie słupa cieczy na dnie cylindrycznego naczynia $p = \rho gh$ • wykorzystuje wzór na ciśnienie hydrostatyczne w zadaniach obliczeniowych 	

Lp.	Temat lekcji	Wymagania konieczne i podstawowe Uczeń:	Wymagania rozszerzone i dopełniające Uczeń:	Terminy realizacji planowany /rzeczywisty
41 42	Siła wyporu i jej wyznaczenie. Prawo Archimedeasa	<ul style="list-style-type: none"> wyznacza doświadczalnie wartość siły wyporu działającej na ciało zanurzone w cieczy podaje warunek pływania i tonięcia ciała zanurzonego w cieczy 	<ul style="list-style-type: none"> podaje wzór na wartość siły wyporu i wykorzystuje go do wykonywania obliczeń wyjaśnia pływanie i tonięcie ciał, wykorzystując pierwszą zasadę dynamiki wyjaśnia pochodzenie siły nośnej i zasadę unoszenia się samolotu 	
43 44	Druga zasada dynamiki Newtona	<ul style="list-style-type: none"> opisuje ruch ciała pod działaniem stałej siły wypadkowej zwróconej tak samo jak prędkość zapisuje wzorem drugą zasadę dynamiki i odczytuje ten zapis 	<ul style="list-style-type: none"> oblicza każdą z wielkości we wzorze $F = ma$ podaje wymiar 1 niutona $\left(1\text{N} = 1 \frac{\text{kg} \cdot \text{m}}{\text{s}^2}\right)$ przez porównanie wzorów $F = ma$ i $F_c = mg$ uzasadnia, że współczynnik g to wartość przyspieszenia, z jakim spadają ciała wyjaśnia, co to znaczy, że ciało jest w stanie nieważkości 	
45 46	Powtórzenie. Sprawdzian			

6. Praca, moc, energia mechaniczna

47	Praca mechaniczna	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady wykonania pracy w sensie fizycznym podaje warunki konieczne do tego, by w sensie fizycznym była wykonywana praca oblicza pracę ze wzoru $W = Fs$ podaje jednostkę pracy (1J) sporządza wykres zależności $W(s)$ oraz $F(s)$, odczytuje i oblicza pracę na podstawie tych wykresów 	<ul style="list-style-type: none"> wyraża jednostkę pracy $1\text{J} = \frac{1\text{kg} \cdot \text{m}^2}{\text{s}^2}$ podaje ograniczenia stosowalności wzoru $W = Fs$ oblicza każdą z wielkości we wzorze $W = Fs$ 	
48	Moc	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, co to znaczy, że urządzenia pracują z różną mocą podaje przykłady urządzeń pracujących z różną mocą oblicza moc na podstawie wzoru $P = \frac{W}{t}$ podaje jednostki mocy i rzelicza je 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia sens fizyczny pojęcia mocy oblicza każdą z wielkości ze wzoru $P = \frac{W}{t}$ oblicza moc na podstawie wykresu zależności $W(t)$ 	
49	Energia mechaniczna	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady energii w przyrodzie i sposoby jej wykorzystywania wyjaśnia, co to znaczy, że ciało posiada energię mechaniczną 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcia układu ciał wzajemnie oddziałujących oraz sił wewnętrznych w układzie i zewnętrznych spoza układu wyjaśnia i zapisuje związek $\Delta E = W_z$ 	
50	Energia potencjalna i kinetyczna	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady ciał posiadających energię potencjalną ciężkości i energię kinetyczną wymienia czynności, które należy wykonać, by zmienić energię potencjalną ciała 	<ul style="list-style-type: none"> oblicza energię potencjalną ciężkości ze wzoru $E = mgh$ kinetyczną ze wzoru $E = \frac{mv^2}{2}$ oblicza energię potencjalną względem dowolnie wybranego poziomu zerowego 	

Lp.	Temat lekcji	Wymagania konieczne i podstawowe Uczeń:	Wymagania rozszerzone i dopełniające Uczeń:	Terminy realizacji planowany /rzeczywisty
51 52	Zasada zachowania energii mechanicznej	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady przemiany energii potencjalnej w kinetyczną i na odwrót, posługując się zasadą zachowania energii mechanicznej 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje zasadę zachowania energii mechanicznej do rozwiązywania zadań obliczeniowych • objaśnia i oblicza sprawność urządzenia mechanicznego 	
53 54	Dźwignia jako urządzenie ułatwiające wykonywanie pracy. Wyznaczanie masy za pomocą dźwigni dwustronnej	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje zasadę działania dźwigni dwustronnej • podaje warunek równowagi dźwigni dwustronnej • wyznacza doświadczalnie nieznaną masę za pomocą dźwigni dwustronnej, linijki i ciała o znanej masie 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje zasadę działania bloku nieruchomego i kołowrotu • wyjaśnia, w jaki sposób maszyny proste ułatwiają nam wykonywanie pracy 	
55 56	Powtórzenie. Sprawdzian			

7. Przemiany energii w zjawiskach cieplnych

57	Energia wewnętrzna i jej zmiana przez wykonanie pracy	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia składniki energii wewnętrznej • podaje przykłady, w których na skutek wykonania pracy wzrosła energia wewnętrzna ciała 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego podczas ruchu z tarciem nie jest spełniona zasada zachowania energii mechanicznej • wyjaśnia, dlaczego przyrost temperatury ciała świadczy o wzroście jego energii wewnętrznej 	
58	Ciepły przepływ energii. Rola izolacji cieplnej	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje przepływ ciepła (energii) od ciała o wyższej temperaturze do ciała o niższej temperaturze, następujący przy zetknięciu tych ciał • podaje przykłady przewodników i izolatorów • opisuje rolę izolacji cieplnej w życiu codziennym 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystując model budowy materii, objaśnia zjawisko przewodzenia ciepła • formułuje jakościowo pierwszą zasadę termodynamiki 	
59	Zjawisko konwekcji	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady występowania konwekcji w przyrodzie 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia zjawisko konwekcji • uzasadnia, dlaczego w cieczach i gazach przepływ energii odbywa się głównie przez konwekcję • opisuje znaczenie konwekcji w prawidłowym oczyszczaniu powietrza w mieszkaniach 	
60 61	Ciepło właściwe	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje proporcjonalność ilości dostarczonego ciepła do masy ogrzewanego ciała i przyrostu jego temperatury • odczytuje z tabeli wartości ciepła właściwego • analizuje znaczenie dla przyrody, dużej wartości ciepła właściwego wody • oblicza ciepło właściwe na podstawie wzoru $c_w = \frac{Q}{m\Delta T}$ 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie proporcjonalności $Q \sim m$, $Q \sim \Delta T$ definiuje ciepło właściwe substancji • oblicza każdą wielkość ze wzoru $Q = c_w m \Delta T$ • wyjaśnia sens fizyczny pojęcia ciepła właściwego • sporządza bilans cieplny dla wody i oblicza szukaną wielkość • opisuje zasadę działania wymiennika ciepła i chłodnicy 	

AUTOR: Barbara Sagnowska

Lp.	Temat lekcji	Wymagania konieczne i podstawowe Uczeń:	Wymagania rozszerzone i dopełniające Uczeń:	Terminy realizacji planowany /rzeczywisty
62 63	Przemiany energii w zjawisku topnienia. Wyznaczanie ciepła topnienia lodu	<ul style="list-style-type: none"> opisuje zjawisko topnienia (stałość temperatury, zmiany energii wewnętrznej topniejących ciał) podaje przykład znaczenia w przyrodzie dużej wartości ciepła topnienia lodu opisuje proporcjonalność ilości dostarczanego ciepła w temperaturze topnienia do masy ciała, które chcemy stopić odczytuje z tabeli temperaturę topnienia i ciepło topnienia 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia, dlaczego podczas topnienia i krzepnięcia temperatura pozostaje stała, mimo zmiany energii wewnętrznej na podstawie proporcjonalności $Q \sim m$ definiuje ciepło topnienia substancji oblicza każdą wielkość ze wzoru $Q = mc_t$ wyjaśnia sens fizyczny pojęcia ciepła topnienia doświadczalnie wyznacza ciepło topnienia lodu 	
64	Przemiany energii w zjawiskach parowania i skraplania	<ul style="list-style-type: none"> analizuje (energetycznie) zjawisko parowania i wrzenia opisuje zależność szybkości parowania od temperatury opisuje proporcjonalność ilości dostarczanego ciepła do masy cieczy zamienianej w parę odczytuje z tabeli temperaturę wrzenia i ciepło parowania podaje przykłady znaczenia w przyrodzie dużej wartości ciepła parowania wody 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje zależność temperatury wrzenia od zewnętrznego ciśnienia na podstawie proporcjonalności $Q \sim m$ definiuje ciepło parowania oblicza każdą wielkość ze wzoru $Q = mc_p$ wyjaśnia sens fizyczny pojęcia ciepła parowania opisuje zasadę działania chłodziarki 	
65 66	Powtórzenie. Sprawdzian			
8. Drgania i fale sprężyste				
67	Ruch drgający	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje w otoczeniu przykłady ciał wykonujących ruch drgający podaje znaczenie pojęć: położenie równowagi, wychylenie, amplituda, okres, częstotliwość 	<ul style="list-style-type: none"> odczytuje amplitudę i okres z wykresu $x(t)$ dla drgającego ciała opisuje przykłady drgań tłumionych i wymuszonych 	
68 69	Wahadło. Wyznaczanie okresu i częstotliwości drgań	<ul style="list-style-type: none"> opisuje ruch wahadła i ciężarka na sprężynie oraz analizuje przemiany energii w tych ruchach doświadczalnie wyznacza okres i częstotliwość drgań wahadła i ciężarka na sprężynie 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje zjawisko izochronizmu wahadła wykorzystuje drugą zasadę dynamiki do opisu ruchu wahadła 	
70	Fala sprężysta	<ul style="list-style-type: none"> demonstruje falę poprzeczną i podłużną podaje różnice między tymi falami posługuje się pojęciami długości fali, szybkości rozchodzenia się fali, kierunku rozchodzenia się fali 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje mechanizm przekazywania drgań jednego punktu ośrodka do drugiego w przypadku fali na napiętej linie i fal dźwiękowych w powietrzu stosuje wzory $\lambda = vT$ oraz $\lambda = \frac{v}{f}$ do obliczeń uzasadnia, dlaczego fale podłużne mogą się rozchodzić w ciałach stałych, cieczech i gazach, a fale poprzeczne tylko w ciałach stałych 	

Lp.	Temat lekcji	Wymagania konieczne i podstawowe Uczeń:	Wymagania rozszerzone i dopełniające Uczeń:	Terminy realizacji planowany /rzeczywisty
71 72	Dźwięki i wielkości, które je opisują	<ul style="list-style-type: none"> opisuje mechanizm wytwarzania dźwięku w instrumentach muzycznych wymienia, od jakich wielkości fizycznych zależy wysokość i głośność dźwięku podaje rząd wielkości szybkości fali dźwiękowej w powietrzu 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje doświadczalne badanie związku częstotliwości drgań źródła z wysokością dźwięku podaje cechy fali dźwiękowej (częstotliwość 16 Hz – 20 000 Hz, fala podłużna) 	
73	Ultradźwięki i infradźwięki	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, co nazywamy ultradźwiękami i infradźwiękami 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje występowanie w przyrodzie i zastosowania infradźwięków i ultradźwięków (np. w medycynie) 	
74 75	Powtórzenie. Sprawdzian			

9. O elektryczności statycznej

76	Elektryzowanie ciała przez tarcie i zetknięcie z ciałem naelektryzowanym. Ładunek elementarny i jego wielokrotność	<ul style="list-style-type: none"> opisuje budowę atomu i jego składniki elektryzuje ciało przez tarcie i dotyk wskazuje w otoczeniu zjawiska elektryzowania przez tarcie i dotyk 	<ul style="list-style-type: none"> określa jednostkę ładunku (1 C) jako wielokrotność ładunku elementarnego wyjaśnia elektryzowanie przez tarcie (analizuje przepływ elektronów) 	
77	Siły wzajemnego oddziaływania ciał naelektryzowanych	<ul style="list-style-type: none"> bada doświadczalnie oddziaływanie między ciałami naelektryzowanymi przez tarcie i formułuje wnioski 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia pojęcie „jon” 	
78	Przewodniki i izolatory	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady przewodników i izolatorów opisuje budowę przewodników i izolatorów (rolę elektronów swobodnych) 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, jak rozmieszczony jest, uzyskany na skutek naelektryzowania, ładunek w przewodniku, a jak w izolatorze opisuje budowę krystaliczną soli kuchennej 	
79	Elektryzowanie przez indukcję	<ul style="list-style-type: none"> demonstruje oddziaływanie ciał, z których jedno jest naelektryzowane przez indukcję 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia elektryzowanie przez indukcję 	
80	Zasada zachowania ładunku	<ul style="list-style-type: none"> analizuje przepływ ładunków podczas elektryzowania przez dotyk, stosując zasadę zachowania ładunku 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje mechanizm zubożniania ciał naelektryzowanych (metali i dielektryków) wyjaśnia uziemianie ciał 	
81	Pole elektryczne	<ul style="list-style-type: none"> opisuje oddziaływanie ciał naelektryzowanych na odległość, posługując się pojęciem pola elektrostatycznego 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia związek tego, jak silne jest pole elektrostatyczne w pobliżu ciała naelektryzowanego z ładunkiem zgromadzonym w tym ciele demonstruje fakt, że na większy ładunek w polu elektrostatycznym działa większa siła 	

AUTOR: Barbara Sagnowska

Lp.	Temat lekcji	Wymagania konieczne i podstawowe Uczeń:	Wymagania rozszerzone i dopełniające Uczeń:	Terminy realizacji planowany /rzeczywisty
82 83	Powtórzenie. Sprawdzian			
10. O prądzie elektrycznym				
84	Prąd elektryczny w metalach. Napięcie elektryczne	<ul style="list-style-type: none"> opisuje przepływ prądu w przewodnikach, jako ruch elektronów swobodnych posługuje się intuicyjnie pojęciem napięcia elektrycznego podaje jednostkę napięcia (1 V) wskazuje woltomierz, jako przyrząd do pomiaru napięcia 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia i opisuje skutki przepływu prądu w przewodnikach 	
85	Źródła napięcia. Obwód elektryczny	<ul style="list-style-type: none"> wymienia źródła napięcia: ogniwo, akumulator, prądnica buduje najprostsz obwód składający się z ogniwa, żarówki (lub opornika) i wyłącznika rysuje schemat najprostszego obwodu, posługując się symbolami elementów wchodzących w jego skład 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje kierunek przepływu elektronów w obwodzie i umowny kierunek prądu mierzy napięcie na żarówce (oporniku) 	
86	Natężenie prądu elektrycznego	<ul style="list-style-type: none"> oblicza natężenie prądu ze wzoru $I = \frac{q}{t}$ podaje jednostkę natężenia prądu (1 A) buduje najprostsz obwód prądu i mierzy natężenie prądu w tym obwodzie 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia proporcjonalność $q \sim t$ oblicza każdą wielkość ze wzoru $I = \frac{q}{t}$ przelicza jednostki ładunku (1 C, 1 Ah, 1 As) 	
87 88	Prawo Ohma. Wyznaczanie oporu elektrycznego opornika	<ul style="list-style-type: none"> podaje zależność wyrażoną przez prawo Ohma oblicza opór przewodnika na podstawie wzoru $R = \frac{U}{I}$ podaje jego jednostkę (1Ω) 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje doświadczalnie proporcjonalność $I \sim U$ i definiuje opór elektryczny przewodnika oblicza wszystkie wielkości ze wzoru $R = \frac{U}{I}$ 	
89 90	Obwody elektryczne i ich schematy	<ul style="list-style-type: none"> buduje obwód elektryczny według podanego schematu mierzy natężenie prądu w różnych miejscach obwodu, w którym odbiorniki są połączone szeregowo lub równolegle mierzy napięcie na odbiornikach wchodzących w skład obwodu, gdy odbiorniki są połączone szeregowo lub równolegle 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje, że włączeniu szeregowym natężenie prądu jest takie samo w każdym punkcie obwodu, a włączeniu równoległym natężenia prądu w poszczególnych gałęziach sumują się wykazuje, że włączeniu równoległym napięcia na każdym odbiorniku są takie same, a włączeniu szeregowym sumują się na podstawie doświadczenia wnioskuje o sposobie łączenia odbiorników sieci domowej 	

Lp.	Temat lekcji	Wymagania konieczne i podstawowe Uczeń:	Wymagania rozszerzone i dopełniające Uczeń:	Terminy realizacji planowany /rzeczywisty
91	Praca i moc prądu elektrycznego	<ul style="list-style-type: none"> odczytuje dane z tabliczki znamionowej odbiornika odczytuje zużytą energię elektryczną na liczniku oblicza pracę prądu elektrycznego ze wzoru $W = UIt$ oblicza moc prądu ze wzoru $P = UI$ podaje jednostki pracy oraz mocy prądu i przelicza je podaje przykłady pracy wykonanej przez prąd elektryczny 	<ul style="list-style-type: none"> oblicza każdą z wielkości występujących we wzorach $W = UIt$ $W = \frac{U^2 R}{t}$ $W = I^2 Rt$ opisuje przemiany energii elektrycznej w grzałce, silniku odkurzacza, żarówce wyjaśnia rolę bezpiecznika w obwodzie elektrycznym 	
92 93	Wyznaczanie mocy żarówki	<ul style="list-style-type: none"> wyznacza opór elektryczny żarówki (lub opornika) przez pomiar napięcia i natężenia prądu wyznacza moc żarówki 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje doświadczalne wyznaczenie oporu elektrycznego żarówki oraz jej mocy zaokrągla wynik pomiaru pośredniego do trzech cyfr znaczących 	
94 95	Zmiana energii elektrycznej w inne formy energii. Wyznaczanie ciepła właściwego wody za pomocą czajnika elektrycznego	<ul style="list-style-type: none"> wykonuje pomiary masy wody, temperatury i czasu ogrzewania wody odczytuje moc z tabliczki znamionowej czajnika podaje rodzaj energii, w jaki zmienia się w tym doświadczeniu energia elektryczna 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia sposób dochodzenia do wzoru $c_w = \frac{Pt}{m\Delta T}$ wykonuje obliczenia zaokrągla wynik do trzech cyfr znaczących 	
96 97	Powtórzenie. Sprawdzian			
II. O zjawiskach magnetycznych				
98	Właściwości magnesów trwałych	<ul style="list-style-type: none"> podaje nazwy biegunów magnetycznych i opisuje oddziaływania między nimi opisuje zachowanie igły magnetycznej w pobliżu magnesu opisuje sposób posługiwania się kompasem 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje oddziaływanie magnesu na żelazo i podaje przykłady wykorzystania tego oddziaływania do opisu oddziaływania używa pojęcia pola magnetycznego wyjaśnia zasadę działania kompasu 	
99	Badanie działania przewodnika z prądem na igłę magnetyczną	<ul style="list-style-type: none"> demonstruje działanie prądu w przewodniku na igłę magnetyczną umieszczoną w pobliżu, w tym: zmiany kierunku wychylenia igły przy zmianie kierunku prądu oraz zależność wychylenia igły od pierwotnego jej ułożenia względem przewodnika 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia zachowanie igły magnetycznej, używając pojęcia pola magnetycznego wytworzonego przez prąd elektryczny (prąd $\rightarrow$ pole magnetyczne) doświadczalnie demonstruje, że zmieniające się pole magnetyczne jest źródłem prądu elektrycznego w zamkniętym obwodzie (pole magnetyczne $\rightarrow$ prąd) 	

Lp.	Temat lekcji	Wymagania konieczne i podstawowe Uczeń:	Wymagania rozszerzone i dopełniające Uczeń:	Terminy realizacji planowany /rzeczywisty
100	Elektromagnes i jego zastosowania	<ul style="list-style-type: none"> opisuje budowę elektromagnesu opisuje działanie elektromagnesu na znajdujące się w pobliżu przedmioty żelazne i magnesy 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje rolę rdzenia w elektromagnesie wskazuje bieguny N i S elektromagnesu 	
101	Zasada działania silnika elektrycznego zasilanego prądem stałym	<ul style="list-style-type: none"> na podstawie oddziaływania elektromagnesu z magnesem wyjaśnia zasadę działania silnika na prąd stały 	<ul style="list-style-type: none"> buduje model i demonstruje działanie silnika na prąd stały 	
102	Fale elektromagnetyczne	<ul style="list-style-type: none"> nazywa rodzaje fal elektromagnetycznych (radiowe, promieniowanie podczerwone, światło widzialne, promieniowanie nadfioletowe, rentgenowskie) podaje przykłady zastosowania fal elektromagnetycznych 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje fale elektromagnetyczne jako przenikanie się wzajemnie pola magnetycznego i elektrycznego podaje niektóre ich właściwości (rozchodzenie się w próżni, szybkość $c = 3 \cdot 10^8$ m/s, różne długości fal) 	
103	Sprawdzian			
12. Optyka, czyli nauka o świetle				
104	Źródła światła. Prostoliniowe rozchodzenie się światła	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady źródeł światła opisuje sposób wykazania, że światło rozchodzi się po liniach prostych 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia powstawanie obszarów cienia i półcienia za pomocą prostoliniowego rozchodzenia się światła w ośrodku jednorodnym 	
105	Odbicie światła. Obrazy otrzymywane w zwierciadle płaskim	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje kąt padania i odbicia od powierzchni gładkiej opisuje zjawisko rozproszenia światła na powierzchniach chropowatych podaje cechy obrazu powstającego w zwierciadle płaskim 	<ul style="list-style-type: none"> rysuje konstrukcyjnie obraz punktu lub figury w zwierciadle płaskim 	
106	Obrazy otrzymywane za pomocą zwierciadeł kulistych	<ul style="list-style-type: none"> szkicuje zwierciadło kuliste wklęsłe i wypukłe opisuje oś optyczną główną, ognisko, ogniskową i promień krzywizny zwierciadła wykreśla bieg wiązki promieni równoległych do osi optycznej po odbiciu od zwierciadła wymienia cechy obrazów otrzymywanych w zwierciadle kulistym wskazuje praktyczne zastosowania zwierciadeł 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia i rysuje konstrukcyjnie ognisko pozorne zwierciadła wypukłego rysuje konstrukcyjnie obrazy w zwierciadle wklęsłym 	
107 108	Załamanie światła na granicy dwóch ośrodków	<ul style="list-style-type: none"> doświadczalnie bada zjawisko załamania światła i opisuje doświadczenie szkicuje przejście światła przez granicę dwóch ośrodków i oznacza kąt padania i kąt załamania 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcie gęstości optycznej (im większa szybkość rozchodzenia się światła w ośrodku tym rzadszy ośrodek) opisuje zjawisko całkowitego wewnętrznego odbicia wyjaśnia budowę światłowodów opisuje ich wykorzystanie w medycynie i do przesyłania informacji 	

Lp.	Temat lekcji	Wymagania konieczne i podstawowe Uczeń:	Wymagania rozszerzone i dopełniające Uczeń:	Terminy realizacji planowany /rzeczywisty
109	Przejście światła białego przez pryzmat. Barwy	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia rozszczepienie światła w pryzmacie posługując się pojęciem „światło białe” • opisuje światło białe, jako mieszaninę barw • rozpoznaje tęczę jako efekt rozszczepienia światła słonecznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie światła jednobarwnego (monochromatycznego) i prezentuje je za pomocą wskaźnika laserowego • wyjaśnia, na czym polega widzenie barwne 	
110	Soczewki	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje bieg promieni równoległych do osi optycznej, przechodzących przez soczewkę skupiającą i rozpraszającą • posługuje się pojęciem ogniska, ogniskowej i osi głównej optycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • doświadczalnie znajduje ognisko i mierzy ogniskową soczewki skupiającej • oblicza zdolność skupiającą soczewki ze wzoru $z = \frac{1}{f}$ i wyraża ją w dioptriach 	
111	Obrazy otrzymane za pomocą soczewek	<ul style="list-style-type: none"> • wytwarza za pomocą soczewki skupiającej ostry obraz przedmiotu na ekranie • rysuje konstrukcje obrazów wytworzonych przez soczewki skupiające i rozpraszające • rozróżnia obrazy rzeczywiste, pozorne, proste, odwrócone, powiększone, pomniejszone 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje zasadę działania prostych przyrządów optycznych 	
112	Wady wzroku. Krótkowzroczność i dalekowzroczność	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polegają wady wzroku: krótkowzroczności i dalekowzroczności • podaje rodzaje soczewek (skupiająca, rozpraszająca) do korygowania wad wzroku 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje rolę soczewek w korygowaniu wad wzroku • podaje znak zdolności skupiającej soczewek korygujących krótkowzroczność i dalekowzroczność 	
113	Porównujemy fale mechaniczne i elektromagnetyczne. Maksymalna szybkość przekazu informacji w przyrodzie	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy wspólne i różnice w rozchodzeniu się fal mechanicznych i elektromagnetycznych • wymienia sposoby przekazywania informacji i wskazuje rolę fal elektromagnetycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje do obliczeń związek $\lambda = \frac{c}{f}$ • wyjaśnia transport energii przez fale elektromagnetyczne 	
114 115	Powtórzenie. Sprawdzian			

Lekcje 116 do 130. Przygotowanie do egzaminu, lekcje poegzaminacyjne